PRAMEŇ

MESAČNÍK MICHALOVSKEJ PRAVOSLÁVNEJ EPARCHIE

APRÍĽ 2008

ČÍSLO 4

ROČNÍK 6

CENA 8 Sk

Oheň života a falošný pokoj

V Lukášovom evanjeliu sú zaznamenané zvláštne slová Spasiteľa: "Oheň som prišiel vrhnúť na zem, a čo chcem? Len, aby už vzplanul!" (Lk 12,49). Neskôr Christos hovorí: „Myslíte si, že som prišiel darovať pokoj zemi? Nie, hovorím vám, ale rozdelenie" (Lk 12,51).

S týmito výrokmi môže mať čitateľ problém, pretože mu narúšajú sladkobôľny a lacný farebný obrázok Pána Isusa Christa, na ktorý si zvykol, a ktorý mu vyhovuje. A je dobre, že sa taký nepravý obraz rúti. Ono rozdelenie, o ktorom Vzkriesený Boží Syn, skrze Ducha Života vždy prítomný vo svojom živom tele, Cirkvi, hovorí, znamená to, že Boh chce každý deň narúšať našu bohorovnú sebaistú vlastnú spravodlivosť a dobrotu, a tak postupne s pomocou našej vlastnej vôle a chcenia zvrhnúť falošnú, neživú modlu boha, ktorú sme si vytvorili podľa svojho rozpolteného vnútra.

Áno, Christos očakáva, že otvoríme naše srdcia, aby sme mali možnosť spoznať skutočnú tvár živého Boha. Boha, ktorý sa nedá zneužiť ako nástroj k ovládaniu druhých. Boha, ktorého slovo borí slepé cesty zabehnutých poriadkov, a ktorý otvára nové možnosti života. Boha, ktorý nás prišiel oslobodiť od falošného pokoja, ktorý nie je ničím iným ako dobre maskovanou ľahostajnosťou, ktorá nám znemožňuje poznať vlastné srdcia a stretnúť sa v úprimnej lásky a úcte s druhým človekom. Boha, ktorý trpezlivo čaká, že každý z nás prekročí vlastnú obmedzenosť a dokáže sa radovať zo života bez toho, aby zneužíval druhého človeka či prírodu na presadenie vlastných cieľov. Boha, ktorý od nás očakáva zodpovednosť za vlastný život a za svet okolo nás. Boha, ktorého tvár nemôžem nájsť sám, ale ktorý sa mi dáva spoznávať v spoločenstve bratov a sestier, teda v Cirkvi zhromaždenej okolo eucharistického Chleba a Vína. Boha, ktorého slovo a dotyk v Eucharistii je živým ohňom, ktorý spaľuje všetko to, čo sa v nás na život iba hrá, čo je neskutočné a mŕtve. Boha, ktorý vzhľadom na ďalšie smerovanie miestnej cirkvi, ktorú ako eparchia tvoríme, vždy rešpektuje našu možnosť voľby: nechať sa osloviť Jeho Slovom a následne meniť svoj život, život našich rodín, farností a celej eparchie postupným odhaľovaním a prehĺbovaním živej apoštolskej tradície všeobecnej pravoslávnej Cirkvi, v ktorej jedinej v plnosti dýcha Duch Svätý, alebo sa snažiť túto tradíciu uzatvoriť do pohodlných, ale mŕtvolných pancierov vlastných skostnatených predstáv a falošných tradícií, ktoré dusia akúkoľvek neobvyklú iniciatívu, ktoré narúšajú všeobecnosť Christovej Cirkvi tým, že sa obávame alebo dokonca nechceme nahliadnuť za hranice nášho regiónu a vnímať svoju otcovskú vieru v širších súvislostiach; áno, Boh nám dáva slobodu uzavrieť sa do klamného sveta predstáv, zahľadených iba do seba, ktoré odmietajú pochopiť význam obety slávenia Paschy spolu s ostatnými bratmi a sestrami vo viere, či ktoré absolútne upierajú druhým možnosť počúvať Božie slovo a modliť sa v materskom, zrozumiteľnom jazyku.

Ono je totiž niekedy pohodlnejšie Božiemu Slovu nerozumieť ...

Božie požehnanie na vás a vaše rodiny zvoláva
v Christu váš

biskup Juraj

V týchto dňoch pravoslávni veriaci na celom svete oslavujú najväčší sviatok - Sviatok sviatkov, svetlé zmŕtvychvstanie Hospodina nášho Isusa Christa. Aj my, spolu s celým pravoslávnym svetom, s radostným srdcom zvestujme svetu:

Христос воскресе! – Christos vstal z mŕtvych!

„Christos voskrese iz mertvych, smertiju smerť poprav i suščim vo hrobych život darovav – Christos vstal z mŕtvych, smrťou smrť premohol a tým, čo sú v hroboch život daroval".

Aké predivné sú slová tropára najväčšieho z našich sviatkov. Môžeme povedať, že tieto slová paschálneho tropára, ktoré sú tak blízke nášmu srdcu, sú pre nás zároveň tak tajomné a nepochopiteľné.

Či možno oheň hasiť ohňom? Či možno temnotu prežiariť a osvietiť tmou? Či môže byť zlo pokonané zlom?

Samozrejme, že nie. Veď, ťažko je bojovať zbraňou proti nej samej. Ale, oheň sa hasí vodou., noc rozháňajú ranné zore a zlo sa prekonáva dobrom. A ponad tieto všeobecné pravdy **celým svetom nám dnes znie večná pravda – CHRISTOS SMRŤOU PREMOHOL SMRŤ!**

Božie slovo nám hovorí, že ani smrť nás nemôže oddeliť od Božej lásky. Tak, nad akou smrťou bolo treba zvíťaziť?

Hospodin Isus Christos porazil smrť duchovnú. Tú smrť, ktorej podstatou je oddialenie nás od Hospoda Boha – Boha, Ktorý je Láska, Cesta, Pravda a Život. Duchovná smrť je zavrhnutím práve tejto cesty dobra, lásky a pravdy, a vybratie si inej cesty - cesty zla, klamstva a nenávisti, ktorá pochádza od praotca lži a nenávisti, diabla, odvekého Christovho nepriateľa. Preto aj duchovná smrť pochádza od diabla. A práve túto smrť Christos porazil nesmrteľnou, nekonečnou a nevyčerpateľnou riekou Božej lásky, ktorá pramení z Golgotského kríža. Veľká diablova nenávisť voči ľudskému rodu bola práve tu, na Golgote, porazená nekonečnou láskou Božou k človeku.

Christovým krížom bol porazený a spútaný „knieža mocností vzduchu, duch pôsobiaci v neposlušných synoch" (Ef 2, 2), a tým, ktorí milujú Christa, bola Paschou Christovou daná sila a mocná ochrana do boja proti nemu.

O nič menej tajomná a udivujúca, prežiarená najcennejším Božským svetlom a nádejou, je druhá časť paschálneho tropára – **„a tým, čo sú v hroboch, život daroval".** Lebo, keď Christos vstal z mŕtvych, ako prvý medzi zomrelými, tak aj my vstaneme z mŕtvych vo svojich telách, dajúc tak počiatok všeobecnému zmŕtvychvstaniu.

„Lebo ako smrť prišla skrze človeka, tak skrze človeka prišlo aj zmŕtvychvstanie. Ako v Adamovi všetci umierajú, tak všetci aj ožijú v Christovi" (1 Kor 15, 21 – 22).

„CHRISTOS VOSKRESE!" – Týmto pozdravom budeme v týchto dňoch pozdravovať „druh druha", jeden druhého., a všetkým nám bude znieť radostná odpoveď:**„VOISTINU VOSKRESE!"** Naše chrámy sa naplnia. Čo je radostné a zároveň udivujúce, že aj ľudia, ktorí počas roka nevojdú do chrámu, tu zrazu prichádzajú.

Nasúva sa odvážna otázka: „Čo chcú vidieť v chráme v týchto dňoch, ... čo chcú počuť, ... čo hľadajú mladí i starí, muži, ženy i deti? Čo ich doviedlo do chrámu? Zvyk, tradícia, ... alebo NIEČO tajomné, po čom zatúžila zrazu ich duša?" Skutočne, ... čo nám všetkým ponúkajú tieto sviatočné paschálne dni? Čo prináša dnešnému svetu pred dvetisíc rokmi ukrižovaný a zmŕtvychvstalý Christos?

Cirkev nám dáva odpoveď na všetky tieto otázky, keď nám znova radostne zvestuje, že: **SMRTI NIET, LEBO JU SVOJOU SMRŤOU CHRISTOS PREMOHOL! LEBO CHRISTOS VSTAL Z MŔTVYCH!**

„Kde je smrť tvoja moc? Kde tvoje víťazstvo? - hovorí sv. Ján Zlatoústy. - Christos vstal z mŕtvych - a zničil tvoju vládu! Christos vstal z mŕtvych - a padli démoni! Christos vstal z mŕtvych - anjeli sa radujú! Christos vstal z mŕtvych - i v hroboch niet žiadneho zo zosnulých!"

Táto pravda a nádej, vedome či nevedome, privádza ľudí dnes do chrámu, aby oslávili PASCHU CHRISTOVU! Pravda - že smrť bola porazená, a už nikdy nebude vládnuť nad človekom, ktorý sa nádeja v Boha!

Nádej, nie v slávu, nie v bohatstvo, či železné zdravie, ale nádej vo večný život a večné šťastie!

Šťastie v tom, že človek, stvorenie Božie, dostáva možnosť na veky sa zjednotiť so svojím Stvoriteľom, Všemohúcim Bohom a byť účastným slávy Božej!

A toto by sme my kresťania v týchto radostných, paschálnych dňoch mali zvestovať, ba vykričať všetkým, celému svetu, našim bratom i sestrám, i tým, ktorí na nás iba pozerajú spoza ohrady Christovej Cirkvi. Túto pravdu by sme mali zvestovať nie iba slovom, ale hlavne našim životom, príkladom skutočnej viery, nádeje a lásky.

Nech blahodárne svetlo Christovho vzkriesenia, ktoré z temného hrobu osvietilo tento svet, nech ožiari aj nás, Božou láskou nech ohreje naše srdcia a túžba po Bohu, po večnom živote, nech naplní naše duše!

jerej Dušan N. Tomko

VÝCHODNÁ PASCHÁLIA ...

Život pravoslávneho kresťana by mal byť oslavou Boha – svojho Stvoriteľa.

Nie je tomu tak vždy, pretože človek, ktorý padol a okúsil hriech, mnohokrát koná v rozpore so svätou Božou vôľou. Kresťan ako dobrý Christov vojak sa má neustále vzoprieť zlu, poznávať Božiu vôľu a pripodobňovať sa Spasiteľovi, lebo sme stvorení na obraz a podobu Božiu.

Bez blahodati Božej nie je možné žiadne napredovanie, pretože Sv. Písmo nás učí, že bez Boha nič nevykonáme.

I napriek tomu sa má človek snažiť, aby bol spasený, pretože Nebeské Kráľovstvo sa získava silou. Starý život v hriechu a plytkosti nie je až také ľahké prekonať a zmeniť. Preto Evanjelium očakáva a vyžaduje od človeka úsilie. Obetovať sa pre Christa a Jeho Kráľovstvo je vecou slobodnej vôle každého človeka a jeho prístupu k tak vážnym otázkam svojej existencie.

Sme v období, keď niektorí z nás už sviatkovali sviatok sviatkov, Paschu – Svetlé Christovo Vzkriesenie; niektorí Paschu ešte len oslávia. Nový život, ktorý zažiaril z hrobu, je pre nás radosťou, novou nádejou, že všetko, čo konáme pre našu spásu má zmysel, že naše obetovanie sa pre Christa nevyjde nazmar, pretože On nás vyslobodil z pazúrov hriechu a moci smrti. Je pre nás dôležité prijať tento nový život nielen ako spomienku, ale nanovo a reálne prežiť všetko, čo Spasiteľ vykonal.

Známy liturgista prot. Alexander Schmemann nás takto pozýva k oslave Paschy: „Je nevyhnutné vysvetľovať, že Pascha je oveľa viac ako iba jeden zo sviatkov, viac ako každoročné pripomínanie si dávnej udalosti. Každý, kto zažil, hoci len raz, atmosféru tejto noci, ktorá je „jasnejšia ako deň", kto ochutnal z tej jedinečnej radosti, to pozná. Z čoho ale táto radosť pochádza? Prečo môžeme spievať, ako to počas paschálnej liturgie robíme: „Nyni vsja ispolnišasja svita, nebo že i zeml'a i preispodňaja (Teraz sa všetko naplnilo svetlom – nebesá, zem i hlbiny)"? V akom zmysle oslavujeme to, čo vyhlasujeme: „Smerti prazdnujem umeršvlenije, adovo razrušenije, inoho žitija vičnaho načalo ... (Oslavujeme usmrtenie smrti, zničenie pekla, začiatok iného, večného života)"? **Odpoveďou na všetky tieto otázky je fakt nového života, ktorý takmer pred dvoma tisíckami rokov zažiaril z hrobu a bol darovaný nám, všetkým tým, ktorí veria v Christa.** Bol nám darovaný v deň krstu, v ktorom, ako hovorí sv. ap. Pavol, sme boli pochovaní s Christom, ... aby tak ako bol Christos vzkriesený slávnou mocou Otcovou, aby sme aj my chodili v novote života (Rim 6, 4). Takto na Paschu oslavujeme Christovo vzkriesenie ako niečo, čo sa stalo a čo pokračuje a deje sa aj s nami.

Lebo každý z nás tým získal dar nového života a silu prijať ho a žiť, vrátane smrti. Dáva nám možnosť, aby sme sa radostne utvrdzovali: Smrti viac niet! Pochopiteľne, smrť je ešte tu, stretávame sa s ňou tvárou v tvár a jedného dňa príde a dotkne sa nás. Ale úplne veríme v to, že Christos svojou vlastnou smrťou zmenil samotnú prirodzenosť smrti a učinil ju prechodom - Paschou - do Božieho Kráľovstva, meniac najväčšiu tragédiu na konečné víťazstvo."

Taká je viera Cirkvi, potvrdená a podložená nespočetným zástupom svätých. Táto viera nás spája navzájom s každým, kto takto pravoslávne vyznáva, aby sa v plnosti prejavila jednota Cirkvi. V prostredí našej eparchie je však akoby táto jednota narúšaná tým, čo už odznelo v úvode tohto článku, že jedni už Paschu oslávili, kým tí druhí sa k tomu ešte len pripravujú. Či sa snáď ten nový život neponúka pre všetkých rovnako? Či snáď sme až príliš spätí s týmto svetom a prostredím, v ktorom žijeme, a v ktorom sa nám plytko ponúka oslava „Veľkej noci" ako sviatku príchodu jari a nie ako sviatku nášho oslobodenia? Alebo máme nejaké zábrany, ktoré nám bránia reálne prežívať toto víťazstvo víťazstiev (tržestvo tržestv) naraz v spoločenstve všetkých miestnych pravoslávnych cirkví, zachovávajúc tak jednotu viery s účasťou lásky.

Práve tu sa nám ponúka priestor na to, aby sme sa dokázali obetovať pre Boha, pre Cirkev a dokázali sa zamyslieť nad tým, ako prispieť k spoločnej oslave Paschy.

pokračovanie v budúcom čísle PRAMEŇA

prot. Bohuslav Senič

Národ, ktorý nepozná svoju históriu,
často padá do chýb minulosti!

Nasledovníci Svätých Cyrila a Metoda Na Slovensku

Pravoslávna Cirkev na našom území bola aj v minulosti Cirkvou chudoby, Cirkvou nenávidených a utláčaných, lebo takou má vždy byť.

Ak v čase vojen alebo cholery vymrelo obyvateľstvo, a dediny bolo treba osadiť novým obyvateľstvom, prichádzali aj pravoslávni veriaci a s nimi aj pravoslávni duchovní, ale po čase aj ich stihol podobný osud – katolizácia alebo vyháňanie z regiónu. Tak bolo tiež v čase tureckého ohrozenia, kedy do boja proti Turkom boli pozývaní osvedčení bojovníci zo Srbska, ktorým na čas garantovali náboženské privilégiá, ale v čase mieru im tieto privilégiá ihneď odňali.

V Uhorsku v rokoch 1464 – 1495 štátny snem nariadil, aby pravoslávni /schizmatici, hanlivá prezývka zo strany katolíkov, ktorá prežila až dodnes/ dávali desiatok úrody nie pánom, ale svojim duchovným. Duchovní platili od farského teleku 1 alebo 2 zlatky. Veriaci pomáhali duchovnému finančne i prácou. Tak bolo aj pred príchodom Teodora Koriatoviča.

Lenže roku 1569 biskup Mukačeva píše kráľovi o biednom postavení pravoslávnych duchovných, ktorých na všetky poddanské roboty vyháňajú, neberú ohľad na kňazský a mníšsky stav, väzením, palicovaním a mučením im hrozia pre prípad, žeby odmietli poslušnosť. V dokumente z roku 1682 je zaznamenané, že duchovní boli povinní jeden týždeň voziť hnoj /čudná kresťanská láska!/, alebo inú robotu robiť podľa nariadenia. Historik A. Hodinka nechce veriť, že páni nedovolili veriacim urobiť túto prácu. V roku 1772 sa veriaci spolu s duchovným zaviazali, že berú na seba povinnosť obrábať zem, kosiť a pozvážať seno, aby takto získali medzi seba duchovného.

Keď pravoslávny drevený chrám zhorel /neraz zámerne/ alebo sa rozpadol, feudál postavil chrám západného štýlu a latinského obradu, veľký a murovaný, čím našiel ďalšiu príležitosť pre katolizáciu obyvateľstva, lebo bol cudzinec a viere svojich poddaných nerozumel a ani nechcel rozumieť. Tak sa muselo na Slovensku zabúdať na pravoslávie i na jeho duchovné hodnoty, na cyrilometodskú tradíciu. Doba prinášala nové možnosti a formy likvidácie tohto duchovného dedičstva našich otcov. Napriek tomu pravoslávie v národe žilo, bolo silné, najmä u duchovných, ktorí napriek tomu, že boli znevažovaní, že sa proti nim sústavne bojovalo, usilovne ochraňovali a obnovovali vieru otcov – pravoslávie. Veľkým dôkazom toho je mocné hnutie za návrat k viere otcov na začiatku minulého storočia, proti ktorému opäť použili osvedčenú metódu. Prvého prezidenta Československej republiky donútili uzavrieť konkordát s Vatikánom, podľa ktorého všetky chrámy boli vzaté ľudu a prevedené na pápeža. Stačilo, aby sa v obci našiel jeden uniat a chrám zostal uniatský. Niektoré obce si postavili nový chrám a majú ho dodnes, tí chudobnejší sa s plačom vrátili naspäť k únii a tak navždy prišli o vieru i o chrám. Vládne nariadenie z roku 1990 išlo ďalej a rozhodlo o bezpodmienečnom odňatí chrámov pravoslávnym veriacim.

V Životoch sv. Cyrila a Metoda a pápežských listoch sa hovorí o tom, že sv. Metodovi boli vrátené všetky odňaté chrámy. Nikoho nezaujímalo, že to boli svätí ľudia, a nikoho to nezaujíma ani dnes, lebo ciele sú tie isté. S takým neblahým dedičstvom vstupujeme aj do tretieho tisícročia, hoci mnohí rozumní ľudia aj na Západe si prajú, aby tomu tak nebolo, aby sa do nového tisícročia takéto pliagy neprenášali. Lenže tých rozumných je vždy menej, najmä odvážnych, kým nerozumných a preto aj príliš odvážnych je vždy mnoho a tí budú pokračovať v tom, čo je svetu na záhubu. Ich nebude zaujímať Christos a Ním prikázaná láska k človeku, ale majetky - kresťanský materializmus!

Ako kedysi v Starom Zákone, aj teraz hŕstka odvážnych bráni a ochraňuje vieru otcov, nepozerá na to, že je nenávidená a zaznávaná, že patrí k Cirkvi nenávidených (Zjv 7, 9-17).

(pokračovanie v nasledujúcich číslach PRAMEŇA)

prot. ThDr. Štefan Horkaj

ŽIVOT SVÄTÝCH

Svätý apoštol Jakub Zebedeov

Svätý apoštol Jakub Zebedeov, jeden z 12-tich apoštolov, bol pozvaný Hospodinom Isusom Christom k apoštolskej službe spolu so svojim bratom apoštolom Jánom Bohoslovom. Jakubovi, Jánovi a Petrovi Isus Christos prednostne pred ostatnými apoštolmi odkrýval Svoje Božské Tajiny: pri vzkriesení Jairovej dcéry, na Táborskej hore i v Getsemanskej záhrade.

Svätý Jakub, po zoslaní Svätého Ducha, kázal v Španielsku a v ďalších krajinách, neskôr sa vrátil do Jeruzalema, otvorene a smelo učil o Isusovi Christovi ako Spasiteľovi sveta, cez slová Svätého Písma porážal v dialógoch farizejov a zákonníkov, karhajúc ich za krutosť, bezcitnosť a neverectvo.

Židia neboli schopní oponovať slovám apoštola a preto si za peniaze najali filozofa - čarodejníka Hermogena, aby sa zapojil do dišputy s apoštolom a zavrhol jeho tézy o Christovi ako o obetovanom Mesiášovi, Ktorý prišiel na zem. Čarodejník poslal ku svätému apoštolovi svojho učeníka Filipa, no ten uveril v Hospodina Isusa Christa. Neskôr sa aj samotný Hermogen uistil o sile Božej, spálil svoje čarodejnícke knihy, prijal svätý Krst a stal sa skutočným Christovým nasledovníkom.

Neveriaci Židia presvedčili kráľa Herodesa Agrippu (40-44), aby dal zajať apoštola Jakuba a odsúdil ho na smrť. Svätý Jakub si pokojne vypočul rozsudok smrti a pokračoval vo svedectve o Christovi. Jeden z apoštolových udavačov, ktorý sa volal Josija, bol hrdinstvom svätého Jakuba ohromený. Uveril v istotu slov o príchode Christa – Mesiáša. Keď apoštola viedli na popravisko, Josija padol k jeho nohám, kajal sa zo svojho hriechu a prosil o odpustenie. Apoštol ho objal, pobozkal a povedal mu: „Pokoj ti a odpustenie“. Vtedy Josija vyznal pred všetkými svoju vieru v Christa a bol sťatý spolu so svätým Jakubom v r. 44 n.l. v Jeruzaleme.

Pravoslávna Cirkev si ctí jeho pamiatku každoročne 30. apríla.

Svätý apoštol a biskup - mučeník Simeon

Svätý apoštol, biskup a mučeník Simeon, príbuzný Hospodinov, bol synom Kleopu, mladšieho brata svätého Jozefa Obručníka. V zrelom veku bol svedkom zázrakov Hospodina Isusa Christa, uveril v Neho a stal sa jednym zo 70-tich apoštolov.

Svätý Simeon kázal Christovo evanjelium, učil o pravdách svätej viery a odsudzoval modloslužbu.

Po mučeníckej smrti svätého apoštola Jakuba, brata Hospodinovho, (zomrel r.63, jeho pamiatka je 23. októbra), prvého jeruzalemského biskupa, na jeho miesto vybrali kresťania svätého apoštola Simeona.

Za vlády cisára Trajána (r. 98 - 117 po nar. Christa) doniesli rímskemu správcovi Attikovi, že svätý Simeon pochádza z rodu kráľa Dávida (Rimania systematicky likvidovali všetkých potomkov kráľa Dávida) a vyznáva kresťanskú vieru. Pohania zlapali svätého Simeona, ktorý bol v tom čase už storočným starcom a po dlhých mučeniach ho ukrižovali.

Svätá Mária Kleopova

Svätá Mária Kleopova, myronosica, bola podľa Tradície Cirkvi dcérou spravodlivého Jozefa, snúbenca Presvätej Panny Márie z prvého manželstva, a bola ešte vskutku mladou, keď bola Presvätá Panna Mária zasnúbená spravodlivému Jozefovi a uvedená do jeho domu.

Svätá Panna Mária žila spolu s dcérou spravodlivého Jozefa, dokonca sa spriatelili, akoby boli sestry.

Spravodlivý Jozef po svojom návrate spolu so Spasiteľom, Presvätou Bohorodičkou a synom Jakubom z Egypta do Nazaretu, vydal svoju dcéru za svojho mladšieho brata Kleopu, preto sa volá Máriou Kleopovou, tzn. ženou Kleopu.

Požehnaným plodom tohto manželstva bol svätý biskup - mučeník Simeon, jeden zo 70-tich Christových učeníkov, príbuzný Hospodinov, v poradí druhý biskup Jeruzalemskej Cirkvi (jeho pamiatka 27. apríla).

Pamiatka svätej Márie Kleopovej sa v Pravoslávnej Cirkvi oslavuje každoročne 9. apríla, 23. mája a taktiež v tretiu nedeľu po Pasche, v Nedeľu žien - myronosíc.

Svätí apoštoli Jakub Zebedeov a Simeon i svätá Mária Kleopova, myronosica, modlite sa za nás hriešnych pred Hospodinom!

Róbert IVAN

AKTUALITY Z PRAVOSLÁVNEHO SVETA

Na večnosť odišiel prvohierarcha Ruskej Pravoslávnej Cirkvi v Zahraničí metropolita Lavr

V deň Oslavy Pravoslávia, 16. marca 2008, zosnul metropolita Východoamerický a New Yorský Lavr.

Metropolita Lavr (Vasil Škurla) sa narodil 1. januára 1928 v Ladomírovej na východnom Slovensku.

Ako 11-ročný vstupuje do Ladomírskeho monastiera prepodobného Jóba Počajevského, ktorý založili mnísi Počajevskej lavry, s ktorými v r. 1946 emigruje do USA, kde v Yordanville zakladajú nový Sväto - Trojický monastier, ktorý sa neskôr stáva duchovným centrom Ruskej Pravoslávnej Cirkvi v Zahraničí (RPCZ).

V r.1948 prijíma mníšstvo s novým menom, v česť sv. mučeníka Lavra. V r. 1950 bol vysvätený na diakona a v r. 1954 na jeromonacha. Od r. 1954 vyučoval v Sväto – Trojickom Duchovnom Seminári kanonické právo a bohoslovie . V r.1959 bol povýšený do hodnosti igumena a v r. 1966 do hodnosti archimandritu.

V r. 1967 bol chirotonizovaný na biskupa manhattenského a stal sa sekretárom biskupskej synody. V r. 1976 stáva do čela Trojicko – syrakúzskej eparchie a v r. 1981 bol povýšený do hodnosti arcibiskupa. Od r. 2000 bol vo funkcii zástupcu prvohierarchu Ruskej zahraničnej Cirkvi. Na Sneme v r. 2001 bol zvolený za metropolitu Východo - Amerického a New Yorského a zároveň hlavou Ruskej Pravoslávnej Cirkvi v Zahraničí.

Metropolita Lavr sa pričinil o kanonické znovuzjednotenie Ruskej Pravoslávnej Cirkvi, keď 17. mája 2007 v Chráme Christa Spasiteľa v Moskve podpísal spolu s patriarchom moskovským a celej Rusi Alexejom dokument, ktorý položil koniec rozdelenia Ruskej Cirkvi.

Rozlúčka s novopredstaveným metropolitom Lavrom sa uskutočnila 21. marca 2008 v Sväto - Trojickom monastieri v Yordanville, kde vladyka Lavr prežil celý svoj život.

S blahoslovením Jeho Svätosti Alexija, patriarchu moskovského a celého Ruska, sv. Liturgiu a obrad pohrebu viedol metropolita krutický a kolomenský Juvenalij, s ktorým slúžili hierarchovia RPCZ a zástupcovia Antijochijského, Jeruzalemského, Srbského Patriarchátu a predstavitelia Pravoslávnej Cirkvi v Amerike.

Okrem mnohých klerikov, mníchov a veriacich, sa pohrebných obradov zúčastnili oficiálne osobnosti ruského štátu, predstaviteľa Ruska pri OSN. Pred začiatkom obradu pohrebu, metropolita Juvenalij prečítal posolstvo patriarchu Moskovského a celého Ruska Alexija. Taktiež boli prečítane aj sústrastné listy prezidenta Ruska V. Putina,

novozvoleného prezidenta Ruska D. Medvedeva, a predsedu Federálneho Zhromaždenia Ruska S. Mironova.

Voľba nového Prvohierarchu RPCZ sa uskutoční 12 mája 2008 v New Yorku.

Riadením úradu bol poverený do volieb arcibiskup sydneyský a austrálsko - novozelandský Ilarion.

VIČNAJA JEMU PAMJAŤ!

Návšteva patriarchu Bartolomeja I. vo Vatikáne

V dňoch 6. – 7. marca 2008 navštívil konštantinopolský ekumenický patriarcha Bartolomej I. Vatikán, kde sa zúčastnil osláv a predsedal akademickým slávnostiam 90. výročia založenia Východného Pápežského Inštitútu „Orientale“., kde sám v 60 -tych rokoch študoval a získal doktorát z kanonického práva.

Na univerzitnej pôde patriarcha Bartolomej viedol výklad a následnú diskusiu. Vyzdvihol prínos Orientálneho Inštitútu v zapálení záujmu o patristiku, pravoslávnu teológiu na Západe, a tiež v ekumenickom dialógu medzi Pravoslávnou Cirkvou a cirkvou Rímskokatolíckou.

Patriarcha sa tiež stretol v Apoštolskom paláci s pápežom Benediktom XVI., kde po krátkom rozhovore obidvaja hierchovia predniesli v kaplnke Urbana VIII. v latinčine spoločnú modlitbu „Otče náš“.

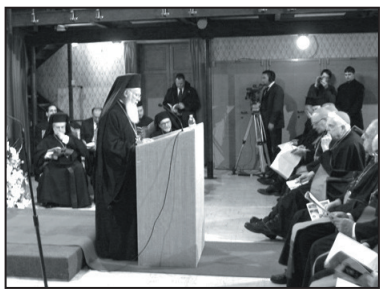

4. marca 2008 udelila Univerzita v talianskom Trieste patriarchovi Bartolomejovi vyznamenanie „doctor honoris causa“ za prácu na poli medzinárodných vzťahov a diplomacie.

zdroj: patriarchia.ru., cerkiew.pl.

Pravoslávna ikona z Kréty v Starom na Zemplíne

Táto ikona napísaná na dreve, pochádza z Kréty a na Slovensko ju v 18. stor. do Prešova doniesol bohatý pravoslávny balkánsky obchodník, ktorý tu žil.

V tom čase v Prešove žila skupina bohatých pravoslávnych obchodníkov z Balkánu.

O tejto ikone dnes vieme len to, že bola majetkom jednej z rodín, ktorá nemohla mať deti. Títo manželia ju dostali od istého mnícha, keď boli na Kréte v jednom pravoslávnom monastieri, ktorý im povedal, že keď sa budú k tejto ikone modliť, Boh im požehná potomstvo a budú mať deti. Skutočne sa im narodilo viacero detí, ktoré s Božou pomocou aj vychovali.

Neskôr sa ikona dostala do rímskokatolíckeho chrámu sv. Mikuláša v Prešove, kde visela na pravej strane v zadnej časti chrámu. Keďže ikona potrebovala zreštaurovanie, tak ju istý, tam pôsobiaci duchovný, dal odstrániť. Neskôr túto ikonu našiel a zachránil kaplán Ján Hudák, neskôr pôsobiaci na farnosti v Starom, okres Michalovce. Ten poznal jej cenu a dal ju zreštaurovať známemu prešovskému maliarovi Jordanovi.

Absolventi PBF v Prešove, píšuci ikony - Jozef Petrišák a duchovný Ľubomír Kupec, pri návšteve chrámu v Starom zistili, že pravá ikona je pod farbou reštaurátora maliara Jordana, čo je aj zreteľne vidieť. Spod novej farby, ktorá časom vybledla, zreteľne preráža stará farba ikony. Zvlášť je to viditeľné na očiach.

V súčasnosti sa táto nielen vzácna, ale aj zázračná ikona nachádza v rímskokatolíckom chráme v Starom, ktorému spomínaný duchovný ikonu daroval a je chránenou pamiatkou.

Prot. ThDr. Štefan Horkaj

Tomášova neviera a naše svedectvo viery

„POKOJ VÁM!“, to boli prvé slová, ktoré povedal Hospodin Svojim učeníkom po Svojom zmŕtvychvstaní. **„Pokoj vám!“ „Ten pokoj, - hovorí Hospodin na inom mieste, - ktorý svet nemôže dať!“** a ukazuje im Svoje rany na rukách, na nohách, na Svojom boku, aby sa presvedčili, že je skutočne živý, aj keď zomrel. Že smrťou premohol smrť, zlo a hriech. Volá k Sebe aj apoštola Tomáša, ktorý nebol pri Jeho prvom zjavení a neveril, že Isus skutočne vstal z mŕtvych. Hovorí mu, aby vložil svoje ruky do Jeho rán a presvedčil sa, že je skutočne živý. Vtedy Tomáš utvrdený vo viere zvolal: **Hospodi a Bože môj!**

Koľko krát si aj my povieme, o čo ľahšie by sa nám žilo, tak prosto po Božiemu, keby sme mali nejaký dôkaz, potvrdenie našej viery. Boh k nám síce vychádza dennodenne a zjavuje sa nám, ale náš duchovný zrak zatemnený hriechom, malou vierou, je tak málo schopný vidieť Boha. Ale o to väčší prísľub nám dáva Hospodin, keď Tomášovi hovorí: BLAŽENÝ SI TOMÁŠ, LEBO SI VIDEL A UVERIL SI., BLAŽENEJŠÍ VŠAK TÍ, ČO NEVIDELI A UVERILI!

Väčšina z nás, viac či menej, zažila časy komunistického ateizmu. Časy zvláštne., ... časy, ktoré ani tak neboli ťažké pre vieru samotnú – lebo viera pretrvá do druhého príchodu Christovho a pekelné brány ju nepokonajú. Ale bola to skôr doba skúšky človeka, ako obstojí vo viere. Mnohí zapreli Christa kvôli inému bohu., kvôli pohodliu, výhodám, možno kvôli tomu, aby mali jednoducho pokoj. Mnohí sa stratili v dave. Ale mnohí vydali svoj život za Christa, ... za Christa, Ktorého hoci nevideli, ale uverili v Neho. Christa, Ktorý sa stal pre nich SPASITEĽNOU CESTOU, PRAVDOU, ŽIVOTOM, SPASITEĽOM A HOSPODINOM ICH ŽIVOTA I SMRTI.

Človek, keď nachádza Hospodina, uverí Mu, vtedy jeho život naberá úplne iné kontúry, iné smerovanie, iný zmysel. Aj keď nie je vytrhnutý z tohto sveta, jeho život naberá večný zmysel a človek, tak ako apoštol Tomáš, môže dennodenne zažívať ten úžas stretnutia so zmŕtvychvstalým Christom.

Každý potvrdí, že jedna skúsenosť má väčšiu silu ako milióny prečítaných kníh.

Môžem to potvrdiť z vlastného života: V poslednom roku socializmu, v r.1989, som ako 11-ročný zažil udalosť, ktorá ma utvrdila v tom, čo vyznávame - **„že niet väčšieho nad nášho Boha!“** Ktorá ma utvrdila v tom, že náš Boh je Ten, Ktorý Jediný je Verný, Ktorý je stále s nami, pomáha nám a plní Svoje prisľúbenia - o čom sa mohol iste každý jeden z nás veľakrát presvedčiť v ťažkých, možno až beznádejných chvíľach.

Ako deti sme sa v škole dostali do stretu ohľadne viery a Boha s učiteľkou, ktorá sa javila zapálenou súdružkou., a doslova sme museli brániť to, že Boh je, že existuje. Táto staršia pani sa tak vžila do boja s deťmi, že skoro v nepríčetnosti kričala: **„KDE JE TEN VÁŠ BOH?!“ „Veď, keď teraz začnem kričať na riaditeľa, alebo na školníka, hneď prídu, ... ALE SKÚSTE VOLAŤ NA TOHO SVOJHO BOHA! KDE JE?! KEĎ EXISTUJE, NECH PRÍDE!“** Bolo slnečné dopoludnie, ale v tom momente sa zotmelo a nahnal sa taký vietor, že poobracal naruby všetky okná. Hoci táto búrka narobila veľké škody po okolitých dedinách, škole sa nestala žiadna škoda. Táto súdružka hneď prestrašená a s plačom ušla z triedy a do konca vyučovania sa nevrátila. Ťažko povedať, či táto udalosť nejako ovplyvnila jej život, ale my ako deti, ktoré sme sa vtedy postavili, dalo by sa povedať bojovať za Boha, sme pocítili tú blízkosť Boha, Ktorý nás nenechal samých. Môžem povedať, že k tomu okamihu, k tej radosti z blízkosti Boha, ... Boha, Ktorý neopúšťa, ale je verný Svojim prisľúbeniam, som sa vracal neraz v okamihoch, ktoré sa často zdali bez východiska, ... **a človek stále, iba v pokore a úžase musel povedať to, čo povedal Tomáš: HOSPODI A BOŽE MÔJ!**

Ale vráťme sa k neveriacemu apoštolovi Tomášovi. Evanjelium o ňom hovorí na dvoch miestach. Vtedy, keď Hospodin hovorí Svojim učeníkom o Lazarovi, ktorý zomrel. Hovorí im, že sa musí vrátiť do Judei, aby Lazara vzkriesil, ale tam Ho umučia a ukrižujú. Apoštoli sa Ho snažia odhovoriť, a tu vidíme Tomáša, ktorý hovorí: **„Poďte a umrime s Ním!“** Na druhom mieste nám Evanjelium ukazuje Tomáša, ktorý bol ochotný zomrieť s Christom, ako zrazu stojí pred ostatnými, ktorí mu s radosťou rozprávajú o tom, že Christos vstal zmŕtvych a on tomu nechce veriť. **„Keď neuvidím, - hovorí - a nevložím svoje prsty do Jeho rán, neuverím!“**

Povieme si: - veď videl toľké veci, ktoré sa vymykali ľudskej logike., uzdravenia, vyháňanie démonov, kriesenie mŕtvych. Koľko ráz počul Christovo slovo, ktoré sa zdalo neuveriteľným, ale ktoré sa pred jeho očami plnilo. Ale skúsme sa vžiť do jeho situácie. Koľko krát sme aj my počuli Christovo slovo, ktoré nám hovorí: **„Len ver, a budeš zachránený! - Tvoja viera ťa zachránila!“**, – a my si radšej stále istíme zadné dvierka v ktorejkoľvek sfére nášho života – či je to naše zdravie, materiálne zabezpečenie, rodinné šťastie., tak ako keby sme neverili v to, ŽE BOH JE BOHOM, KTORÝ JE PÁNOM NAD KAŽDOU SITUÁCIOU, NAD KAŽDOU CHOROBOU, NAD KAŽDÝM PROBLÉMOM. KTORÝ SÁM NAPOMÁHA NAŠEJ VIERE., SÁM NÁM VÝCHÁDZA OPROTI, ABY SME SAMI UVERILI V NEHO A VYZNALI – HOSPODI A BOŽE MÔJ ! TY HOSPODI SI SKALOU MOJHO SPASENIA, ... HRADOM MÔJHO ÚTOČIŠŤA!

Nemožno sa diviť Tomášovej neviere, tak ako sa nemožno diviť neviere dnešného sveta, dnešného človeka. **Čo vidí svet, keď mu zvestujeme, že Isus Christos, Ten Ktorý bol ukrižovaný vstal z mŕtvych a my sme Jeho učeníci?! A svet na nás hľadí a vidí v nás možno rozhádaných pokrytcov, ktorí jedno hlásajú a iné robia.**

Čo videl Tomáš, keď sa vrátil medzi apoštolov? Veď boli takí istí akí boli predtým - boli prestrašení, tápali, málo čomu rozumeli, nevedeli, čo ich čaká. Jediným dôkazom ich tvrdenia bola radosť, s ktorou mu zvestovali, že Christos vstal zmŕtvych.

Ťažko sa čudovať Tomášovi, tak ako ťažko obviňovať súčasný svet, že neverí v Boha.

Tomášovi nestačili slová - potreboval iný dôkaz. Lebo, ak bolo pravdou, ŽE CHRISTOS VSTAL ZMŔTVYCH, TAK SA ÚPLNE OD ZÁKLADOV ZMENIL CELÝ SVET! AK CHRISTOS VSTAL ZMŔTVYCH, TAK NASTAL NOVÝ SVET, KDE BOH SA STAL VÍŤAZOM, KDE LÁSKOU PORAZIL NENÁVISŤ., KDE BOH DAL ĽUDSKÉMU OHRANIČENÉMU ŽIVOTU VEČNÝ ZMYSEL ...

Ale, keď my tomuto svetu zvestujeme, ŽE CHRISTOS VSTAL ZMŔTVYCH., ŽE ON BOH JE NOVÝM A VEČNÝM VÍŤAZOM, ako svet uverí našim slovám, keď my budeme podobný apoštolom, ktorí ostávajú skrytí so svojou radosťou, tešiac sa, že prežili, .., ale nedokážu manifestovať ani SILU, ANI SLÁVU CHRISTOVHO ZMRTVYCHVSTANIA?!

My, veriaci vo vzkriesenie Christovo, musíme sa stať novým národom, novými ľuďmi, nanovo obnovenými: ľuďmi, ktorí veria v život večný., v ktorých víťazstvo nad smrťou zvíťazilo už teraz v tomto živote ... lebo v našom živote musí platiť to Pavlovo, že „nežijem už ja, ale žije vo mne Christos!“ A keď Christos vstal zmŕtvych, tak aj my žijeme v sláve ZMŔTVYCHVSTANIA!!!

Vtedy v našom živote nebude mať miesto strach zo smrti, nebude mať miesto strach z utrpenia, strach pred ničím – lebo nič nás nemôže odlúčiť od všetko objímajúcej Božej lásky. Vtedy sa náš život stane TÝM ŽIVÝM, SLÁVNOSTNÝM, VŠETKÝCH UDIVUJÚCIM SVEDECTVOM TOHO, ŽE CHRISTOS VSTAL ZMŔTVYCH., Svedectvom pred inými, ktorí by nás videli ako ľudí žijúcich večnosťou už tu na zemi, ... ľudí bezhranične milujúcich našich blízkych, ale aj tých, ktorí nás nenávidia., ľudí, skutočne žijúcich s Bohom.

Christovo Zmŕtvychvstanie nás nevyníma z tragiky, ktorá nás môže postretnúť v našom živote. Naivitou by bolo namýšľať si niečo také. Ale Christos vstupuje do života človeka, aby všetku tragédiu ľudstva premenil na VÍŤAZSTVO ZMŔTVYCHVSTANIA. A pokiaľ bude na zemi, čo i len jeden hriešnik, Christos bude Christom ukrižovaným, Ktorý sa obetuje za spásu každého jedného z nás. A toto Jeho ukrižovanie nám hovorí o nekonečnej Božej láske. A táto Božia láska, keď sa dotkne nášho srdca, vtedy budeme môcť spolu s apoštolom Tomášom, ožiarení slávou Christovho vzkriesenia, pokloniť sa Mu a z pokorného srdca vyrieť: **„Hospodi a Bože môj!“**

jerej Dušan N. Tomko

ZMLUVA VIERY A LÁSKY

Druhé Božie Prikázanie

„Neurobíš si modlu ani podobu ničoho, aby si sa im klaňal a slúžil im, lebo Ja Som Hospodin, tvoj Boh“.

Hospodin nám hovorí: ***„Neurobíš si modlu, ... lebo Ja Som Hospodin, tvoj Boh, ...nebudeš sa jej klaňať ani slúžiť jej!“*** *Čo znamená tento príkaz Boží? To, že našim Bohom je Hospodin, jediný Boh, a žiadnemu stvoreniu nepatrí úcta, ktorá patrí jedine Jemu.*

Druhé Božie prikázanie nám hovorí, aby sme sa vyhýbali falošným bohom, úcte k nim, nerobili si modly a bôžikov. Tu je potrebné vysvetliť - ***Čo je vlastne modla?!***

Modlou, - hovorí nám slovo Božie, - je hocijaká podoba tvora nebeského, zemského, či tvora žijúceho vo vode, ktorému ľudia vzdávajú česť, slúžia mu, namiesto toho, aby slúžili Jedinému pravému Bohu. Druhé prikázanie zakazuje uctievať podobu falošných bohov, avšak nezakazuje nám uctievať podobu, obraz Pravého Boha, či Jeho svätých – sväté ikony.

Už Mojžiš, cez ktorého Hospodin Boh dal Prikázania, dal tiež na príkaz Boží urobiť dvoch zlatých Cherubínov, ktorí sa nachádzali na vrchnaku Archy Zmluvy, ktorá bola uložená v Najsvätejšom Mieste Izraela, kde vstupoval veľkňaz raz v roku, aby prosil Boha o odpustenie svojich hriechov, i hriechov celého národa. Úctu k svätým ikonám cirkev potvrdila v r. 842 r., keď na Sneme v Nicei zvíťazila nad bludom ikonoklazmu. Ikona sa svätenou vodou a modlitbou kňaza posväcuje, ale to neznamená, že sa zbožťuje. To znamená, že keď si ctíme sväté ikony, neoddávame im úctu a chválu, ktorá patrí iba jedinému a pravému Bohu Hospodinovi. Ale cez ne si pripomíname veľké Božie diela a Jeho Božské učenie. A tým je ikona knihou., knihou, ktorá sa k nám neprihovára písmom, ale maľovaným obrazom. Modlitbou pred svätou ikonou sa kresťan obracia k tomu, koho táto ikona zobrazuje, k Hospodinovi nášmu Isusovi Christovi, Presvätej Jeho Matke, Bohorodičke Márii, Jeho svätým mučeníkom, spravodlivým a prepodobným.

Prestúpenie druhého Božieho prikázania sa všeobecne nazýva ***IDOLOLATRIOU, BALVOCHVALSTVOM, MODLOSLUŽBOU.*** *Môže byť modloslužbou (v doslovnom chápaní), ako ju poznáme u pohanských, či prírodných národov – klaňanie sa kamenným bôžikom.*

Ale tiež modloslužbou (v širšom chápaní), je to to, čo ovláda náš život, život rozumného, slobodného človeka stvoreného na obraz a podobu Božiu.

Modloslužbou je ľudská ***ŽIADOSTIVOSŤ, LAKOMSTVO, TÚŽBA PO BOHATSTVE****. Lebo chtivý, lakomý človek robí viac pre mamonu bohatstva, ako pre Boha a človeka. Apoštol Pavol nám hovorí:* ***„Umŕtvujte teda svoje pozemské údy: smilstvo, nečistotu, vášeň, zlú žiadostivosť a lakomstvo, čo je modloslužba! Pre takéto veci prichádza hnev Boží na odbojných synov“ (Kol 3, 5).***

Modloslužbou, ktorá ovláda a deformuje normálny život človeka je ***PIJANSTVO A OBŽERSTVO.*** *Človek, ktorý trpí touto spočiatku vášňou, ktorá sa neskôr mení v neduh, kvôli uspokojeniu svojich chúťok, je schopný urobiť čokoľvek. Stráca morálne i ľudské zábrany., stráca ľudskú dôstojnosť, len aby uspokojil choré chúťky tela. Apoštol Pavol v liste Filipanom hovorí:* ***„Ich koniec je záhuba, ich bohom je brucho a hanba je slávou tých, čo zmýšľajú pozemsky“ (Fil 3, 19).***

Modloslužbou je takisto ***PÝCHA A EGOIZMUS,*** *čiže prehnané sebavedomie a „zbožťovanie“ svojho „JA“.*

Môžeme rovno povedať, že modlou sa môže pre človeka stať hocičo a hocikto, čo ovláda človeka a hlavne zaberá miesto, ktoré v živote človeka patrí jedine pravému Bohu.

Druhé Božie prikázanie nás učí víťaziť nad vášňami, nad sebectvom, pýchou, egoizmom a tým nás učí pokore a konaniu dobra v našom živote.

Prečo si človek hľadá a tvorí modly? Odpovedzme slovami sv. Nikolaja Velimiroviča: „Prečo človek zbožťuje sochu, alebo obraz? Lebo nepoznal umelca. Ten, kto nepoznal Boha a neverí v Neho, je odkázaný robiť si bohov z vecí. Boh ako sochár vymodeloval hory a doliny, vytvaroval telá živočíchov a rastlín., ako maliar vymaľoval lúky a polia, jazerá i oblaky. Ten, kto to pochopil, chváli a oslavuje Hospodina ako najlepšieho Umelca a Sochára, a kto to nepochopil, klania sa obrazom, výtvorom Božích rúk.

Ak niekto napíše meno Božie na papier, na drevo, či kameň, hoci na sneh, alebo do piesku, tak nech si ctí ten papier, či drevo ... kvôli Presvätému Božiemu menu, ale nezbožťuje to, na čom je sväté meno Božie napísané. Ak máš akýkoľvek materiál, na ktorom je obraz Božej tváre, pokloň sa Mu, ale pamätaj, že sa neklaniaš matérii, ale Veľkému a Živému Bohu. Keď v nočný čas vidíš hviezdnatú nočnú oblohu, k zemi sa pokloň. ... nie hviezdam – dielu Božích rúk, ale Všemohúcemu Hospodinovi. Keď sa večer skloníš v modlitbe, tak v pokore povedz:

Hospodine, Jediný Mnohomilostivý! Keď nám deň odkrýva celú Tvoju Krásu, cez krásu Tvojich diel, i keď nám noc všetko prikrýva temným plášťom a necháva ma samého s Tebou ... i vtedy, Teba Jediného vyznávam a chválim. Amiň!“

otec Nikodim

Pozývame Vás

Pravoslávna Cirkevná Obec v Ruskom Hrabovci

si Vás dovoľuje pozvať na odpustové slávnosti

10. – 11. mája 2008

pri príležitosti ktorých, budú v chráme uložené sv. ostatky

sv. Vmč. Georgija Pobidonosca

s týmto programom:

sobota 10.mája

16. 00 Privítanie sv. ostatkov na začiatku obce Jeho Preosvietenosťou vladykom Jurajom, biskupom michalovským

16. 15 Slávnostný sprievod obcou a následné uloženie sv. ostatkov do chrámu

17. 00 Akafist k sv. Vmč. Georgijovi Pobidonoscovi

18. 00 Malé posvätenie vody pri kríži

19. 00 Vsenočné bdenie

22. 00 Molebny a panachydy

nedeľa 11. mája

9. 30 Archijerejská Sv. liturgia

veriaci PCO Ruský Hrabovec so svojim duchovným otcom

Tešíme sa na Vašu účasť a spoločné modlitby

Zo Života Eparchie

Z programu vladyku Juraja na mesiac apríl 2008

6. 4. 2008 /nedeľa/ **8.30 hod**. Archijerejská sv. liturgia v katedrálnom chráme v Michalovciach
15.00 hod. posvätenie nového kríža v misijnej cirkevnej obci pre maďarsky hovoriacich veriacich v Zemplíne

7. 4. /pondelok/ **9.00 hod.** Archijerejská sv. liturgia pri príležitosti sviatku Zvestovania presvätej Bohorodičke v Koňuši

8. 4. - 9. 4. zasadnutie Posvätnej Synody v Bešeňovej

19. 4. Lazarova sobota **8.00 hod.** sviatosť pomazania chorých a následne chorostasia[1] pri sv. liturgii v Inovciach

20. 4. Kvetná nedeľa **10.00 hod.** Archijerejská sv. liturgia s posvätením ratolestí v Koňuši

24. 4. Veľký štvrtok **8.30 hod.** Archijerejská sv. liturgia sv. Bazila Veľkého s večerňou na pamiatku Pánovej Tajomnej večere, následne obrad umývania nôh v náhradných bohoslužobných priestoroch v Košiciach
19.30 hod. Utreňa Veľkého Piatku (Strasti) s čítaním 12-tich evanjelií o utrpení Pána v Inovciach

25. 4. Veľký piatok **7.30 hod.** Kráľovské hodinky (Cárske časy) o utrpení Pána, Inovce
14.00 hod. večerňa s výnosom Plaščanice (Epitáfia) v Beňatine
17.00 hod. večerňa s výnosom Plaščanice (Epitáfia) v Dúbrava

26. 4. Veľká sobota **9.30 hod.** Archijerejská sv. liturgia sv. Bazila Veľkého s večerňou – „Prvé Vzkriesenie“ v Strážskom

27. 4. Slávne Zmŕtvychvstanie nášho Pána Isusa Christa

3.00 hod. utreňa Vzkriesenia, náhradné bohoslužobné priestory v Košiciach
9.30 hod. paschálna Archijerejská sv. liturgia, náhradné bohoslužobné priestory, Košice

28. 4. Svetlý pondelok **9.00 hod.** paschálna Archijerejská sv. liturgia, Beňatina

30. 4. Svetlá streda **8.00 hod.** chorostasia pri sv. liturgii, biskupská kaplnka sv. Alexeja Tótha, Michalovce
9.00 hod. zasadnutie Eparchiálnej rady, Michalovce

[1] Pri chorostasii biskup neslúži sv. liturgiu, iba sa jej účastní zo zvláštneho trónu uprostred chrámu

Blahoželáme

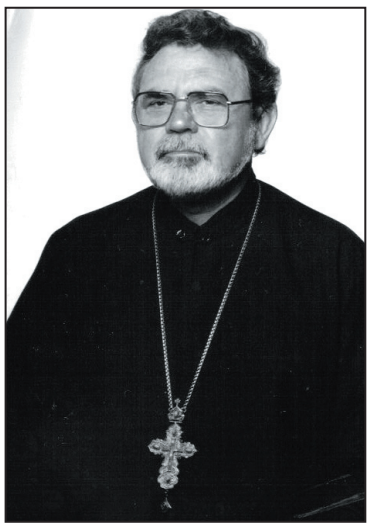

V týchto dňoch si pripomína krásne životné jubileum 60 rokov **mitr. prot. Mgr. Ladislav Bilý,** správca PCO Trebišov a kancelár Úradu metropolitnej rady v Prešove.

Otec Ladislav sa narodil 1. apríľa 1948 v Zemplínskom Hradišti.
Po ukončení teologických štúdií na PBF v Prešove, ktoré ukončil v r. 1968, bol vladykom Nikolajom vysvätený na diakona a kňaza., bol ustanovený na svoje prvé pôsobisko, ktorým bola farnosť Ľubica.

V rokoch 1981 – 1983 pôsobil ako správca farnosti v Strážskom., v rokoch 1983 – 1993 bol správcom farnosti Zemplínske Hradište, a od r. 1993 je správcom cirkevnej obce Trebišov.

Počas svojej duchovenskej služby zastával rôzne funkcie vo vedení Cirkvi: bol tajomníkom ÚER v Michalovciach, arcidekanom trebišovského arcidekanátu a v súčasnosti je kancelárom metropolitnej rady.

Bol vyznamenaný právom nosenia zlatého kríža s ozdobami, právom nosenia mitry a hodnosťou mitroforného protojereja.

Otcovi Ladislavovi aj touto cestou prajeme veľa zdravia, telesných i duchovných síl, blahodate Božej v osobnom živote aj v práci, pre blaho Christovej Cirkvi.

Na mnohaja i blahaja lita!

Biskup Juraj s vedením ÚMPE v Michalovciach

* * * * * * *

Dňa 20. marca 2008 oslávila svoje krásne životné jubileum 60 rokov **sestra Anna Sulejová z Hažína.**

Jej život bol plný šťastných, no i tých menej radostných chvíľ, ale s Božou pomocou ich prežila, a Boh jej požehnal. Z milosti Božej obdržala uzdravenie zo svojej nemoci a teší sa hojnému požehnaniu Hospodinovmu.

Aj touto cestou jej želáme ešte mnoho šťastných rokov v dobrom zdraví, hojnom Božom požehnaní „na mnohaja i blahaja lita“.

správca farnosti spolu s veriacimi

* * * * * * *

„Dobrorečte Hospodinovi všetky jeho diela, na všetkých miestach jeho panovania!“ (Ž. 103, 22).

Okrúhle životné jubileum si tohto roku v mesiaci apríl pripomenie náš brat v Christu, člen rady cirkevnej obce v Sobranciach **Vladimír Mikulanič,** ktorý sa 17. apríla dožíva 40 rokov života.

Je rodákom z Beňatiny, ale už dlhší čas žije aj so svojou rodinou v Sobranciach.

Keď sa začali v tomto meste v r. 1998 vykonávať pravoslávne bohoslužby a formoval sa cirkevný život v novovzniknutej cirkevnej obci, brat Vladimír našiel cestu do chrámu a začal sa živo zaujímať o dianie na farnosti.
Keď bolo potrebné postaviť sa ku klirosu a viesť cirkevný spev, zobral na seba zodpovednosť a uplatnil svoj talent daný od Boha a stal sa kantorom.

V týchto, pre jubilanta radostných dňoch, sa pripájame k tým, ktorí mu budú blahoželať a chceme mu zaželať hojnosť Božej milosti, veľa zdravia, šťastia, rodinnej pohody a lásku k Cirkvi ako aj k jej sv. Tradícii, cirkevnému umeniu a pevné odhodlanie viesť naďalej spev pri našich bohoslužbách na slávu Božiu.

Na mnohaja i blahaja lita!

Správca cirkevnej obce, veriaci a členovia kuratorského zboru

Finančné dary na PRAMEŇ

Srdečne ďakujeme za finančné dary na náš mesačník PRAMEŇ

Mgr. Viera Janočková 200 Sk

Nech Hospodin Boh požehná darcov hojnosťou milostí z nebies

Mnohaja i blahaja lita!

Filantropia Michalovskej pravoslávnej eparchie v Michalovciach vás srdečne pozýva na

II. Charitatívny ples

ktorý sa uskutoční

dňa 2. mája 2008 o 18.00 v reštaurácii IDEA v Michalovciach.

Cena vstupenky je 500,- Sk

V cene je prípitok, predjedlo, hlavné jedlo, druhá večera a káva. Nebude chýbať živá hudba a tombola.

Informácie: ***0915 958 321, 0905 688 905***
email: ***ples@filantropiampe.sk***

Tešíme sa na Vašu účasť a podporu.

Zo Života Eparchie

Uloženie svätých ostatkov Svätých betlehemských detí vo Falkušovciach

Dňa 19. marca 2008, na Veľkú Stredu, Pravoslávna cirkevná obec vo Falkušovciach zažila liturgickú slávnosť uloženia svätých ostatkov Svätých betlehemských detí, detí umučených v Betleheme kráľom Herodesom, ktorých sväté ostatky budú uložené v relikviári v chráme vo Falkušovciach, a tiež sa nachádzajú v prestole v Zemplínskom Hradišti a vo viacerých antiminsoch v našej eparchii.

Slávnosť začala privítaním svätých ostatkov v chráme a následne Svätou liturgiu Vopred posvätených Darov.

Svätú liturgiu v prítomnosti preosvieteného vladyku Juraja slúžil miestny duchovný, o. Miroslav Janočko.

Pri bohoslužbách v tento sviatočný deň, kde sa okolo svätého prestolu zhromažďuje Cirkev nebeská spolu s Cirkvou pozemskou, vrátane tých najmenších, ktorí si tiež prišli uctiť svojich svätých ochrancov, nevinných betlehemských mučeníkov, mnohí pristúpili ku kalichu večného života a víťazstva nad smrťou.

Po eucharistickej hostine sa veriacim prihovoril vladyka Juraj, ktorý hovoril o zodpovednosti za dar života, ktorý Boh vložil do našich rúk.

Sväté ostatky boli slávnostne vynesené z oltárneho priestoru a uložené v novom, špeciálne zhotovenom kivote.

Nech sa z tohto miesta vylieva hojne požehnanie svätých betlehemských detí, ktoré sa budú odteraz prihovárať pri Božom tróne za pravoslávnych obyvateľov Falkušoviec a všetkých mladých našej eparchie.

zdroj: mpe.orthodox.sk

Filantropia Michalovskej pravoslávnej eparchie za finančnej pomoci mesta Michalovce organizuje Letný detský tábor

BEZ ROZDIELU II.

ktorý sa uskutoční

v dňoch 11.-18. 8. 2008 v hoteli LIFE na Zemplínskej Šírave.

Cena tábora pre deti solventných rodičov je 2 500,- Sk
Pre deti, ktoré sú preukázateľne sociálne a zdravotne handicapované bude tento tábor bezplatný !!!

Privítame každú pomoc sponzorov pre tieto deti.

Informácie: ***0915 958 321, 0905 688 905***
email: ***tabor@filantropiampe.sk***
www.filantropiampe.sk

PRAMEŇ *- mesačník Michalovskej pravoslávnej eparchie. Vydáva Eparchiálna rada Michalovskej pravoslávnej eparchie. Šéfredaktor: Bc.Dušan Tomko. Členovia redakčnej rady: prot. prof. ThDr. Imrich Belejkanič, Csc., Mgr. Vasiľ Bardzák, PhD., Mgr. Miroslav Janočko, Mgr. Marián Čičvák, Mgr. Juraj Šatala. Ekonóm: Iveta Sedlická. Uzávierka príspevkov a fotografií je k 6. dňu v mesiaci. Adresa redakcie: PRAMEŇ, Úrad eparchiálnej rady, Duklianska 16, 071 01 Michalovce, tel. č.056/64 24 156, fax 056/64 31 500, e-mail: redakciapramen@post.sk. Distribúcia: mesačník rozširuje vydavateľ a každý pravoslávny farský úrad Michalovskej pravoslávnej eparchie. Vychádza v náklade 600 kusov. Tlač: Tlačiareň svidnícka, s.r.o., čat. Nebiljaka 121/18, 08901 Svidník. Registrované Okresným úradom, oddelením regionálneho rozvoja, registračné číslo 30/2002. ISSN 1336 - 2747. Informácie pre prispievateľov na cirkevnú tlač: Eparchiálna rada - tlačový účet, VÚB - Michalovce, č. ú. 1680340651/0200.*